UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

An Missa celebranda pro excommunicato vitando, differri possit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-78172

Visual Library

Ad id, quod additur, respondeo omnem pœnam supponere culpam materialem, seu juridicam, hoc est transgressionem legis, non vero semper supponere culpam theologicam, seu in conscientia. Et sanè communis est doctrina cum Sanchez *in Dec. lib. 6. cap. 4. num. 13.* Castrop. *tom. 1. tract. 3. de leg disp. 1. p. 24. n. 3. Ad quartum*, posse legem obligare solum ad pœnam, nullâ ratione intendendo obligare ad veram culpam, exemplúmque solet afferri de Regulis Fratrum Prædicatorum, obligantibus ad pœnam, non vero ad culpam.

17. Ad rationem secundæ sententiæ allatam *n.* 13. quatenus est contra nos, Respondetur negando appositionem pœnæ non diminuere vim præcepti: nam quando fertur præceptum cum appositione pœnæ, ipsa vis præcepti restringitur ad solam pœnam quando vero fit præceptum absolutè, cum non sit unde restringatur, obligat ad totum, ad quod se extendit vis præcepti, adeoque in materia gravi graviter; atque ita esse ex communi consuetudine, usuque fidelium testantur Doctores cum Val. *loc. cit. mox.* citando *part. 6. §. 3. Verbo Sextum præceptum.* Castrop. *tom. 1. tract. 3. de leg. d. 1. p. 9. num. 3.* Vnde nec negamus, quod etiam quando additur pœna, si lex sub illa pœna à communi existimatione, fidelíumque usu acceptetur, ut obligans sub mortali, idque certo constet (nam in dubio, pro libertate) sub mortali obligabit. Ita Suar. *de Sacram. disp. 8 sect. 1. § Hæc res* Hortad. *de Euch. d. 2. diff. 3.* Val. *part. 2. d. 7. q. 5. p. 6. § Quintum signum.* Cujus rei ratio est, tum quia optima legum interpres est consuetudo, *l. Si de interpret. ff. de legib. cap. Cum dilectus, de consuetud.* tum quia ipsa consuetudo legitima vim habet legis, *l. Diuturna, ff. de legib.* S. Thom. *part. 2. q. 97. art. 3.* tum quia legislatores expresse vel tacitè volunt ita communitatem obligare, sicuti ipsa communitas pro majori saltem sui parte, libere (non autem per ignorantiam, vel coactè) vult ad aliquid obligari. Ita Val. *loc. cit § Quintum signum.* Atque id videre est in jejuniis Ecclesiasticis, in abstinentia à carnibus, certis diebus, in auditione Missæ, diebus festis in annua confessione, & communione Paschali, & similibus, quorum gravis obligatio, etiam si colligi ex alio capite non posset, certè ex communi existimatione, & consuetudine recepta, esset colligenda. Responsiones ad alias minus principales rationes adversariorum, facilè invenies apud citatos.

Ex dictis deducitur, an peccet mortaliter Sacerdos accepians sine licentia onus Missæ perpetuum.

18. Id nunc facile est decernere. Recole autem id à Sacra Congregatione prohiberi sub pœna ipso facto Interdicti, Inhabilitatis ad officia, & Privationis vocis activæ, & passivæ. Iam qui tenent pœnas ejusmodi positas in legibus esse signum mortalis obligationis, consequenter tenent, ejusmodi Sacerdotem peccare mortaliter. Qui vero illud negant, negant & hoc, esto prædictis pœnis subiaceat. Quod utrumque esse probabile, & tutum, ex rationibus, & authoribus pro utraque sententia allatis, nequaquam videtur negandum.

§. IX. *Super illud §. primi, num. 3.* Eleemosynas verò Manuales.

Vbi

Præcipitur, ne Sacerdotes eleemosynas pro Missis recipiant nisi pro antea promissis satisfecerint.

1. SAcerdos obligavit se ad celebrandas tot Missas, stipendio jsthuo recepto, quibus nondum celebratis, eidem sponte offertur alia eleemosyna pro aliis Missis, potestne recipere, seque obligare ad Missas eo prætextu, quod vel has, vel illas, quando commodè poterit, satisfaciet?

Decernit Sacra Congregatio *num.* 13. non posse, nisi quando infra modicum tempus poterit satisfacere, ut eadem Sacra Congregatio explicat *n.* 40.

2. Et quia dubitatum fuit, nA id sine exceptione, intelligatur? Respondit *n.* 43. adesse exceptionem unam, nimirum quando expresse ad dilationem consentiunt ij, qui Missas exposcunt.

3. Iterum dubitatum fuit. An Rectores Ecclesiæ magnæ devotionis possint eleemosynas recipere pro Missis, quibus non nisi post longum tempus satisfacere valeant; possint, inquam, ex eo capite, ne scilicet cultus Divinus, devotio, & concursus populi minuatur? Respondit *ibidem*, non posse sine expressa voluntate offerentium eleemosynas.

Quantum importet illud (modicum tempus)

4. Dubitabis insuper Primò: quale est huiusmodi modicum tempus, quo differre Sacerdoti licet Missas, accepto stipendio, promissas, quando non adest pactum, & conventio, ut nunc, seu in tali determinato die celebrentur?

Respondeo. Alij docent arbitrio prudentis, juxta Missarum numerum, necessitatem illas petentium similéque circumstantias id esse decernendum: sicuti decidunt communiter Doctores in illa verba Iurisconsulti *l. Si cum dies, de recep. arb. Si intra modicum tempus dederit, pœnam vitabit.* Lege Menoch. *de arbitr. Iudicum lib. 2. cent. 1. cap. 8. n. 10. ad finem.* Alij licere docent novis Missarum oneribus se gravare, si intra mensem possit quis se veteribus deonerare. Sic Marchin. *de ord. tract. 3. p. 2. c. 31. num. 5.* Alij idem tempus extendunt ad duos menses. lege Ripam *in l. si insulta, n. 36 ff. de verb signific.* Alij denique ad tres. Sic Ledesma, & Villalobos citati, & approbati à Delugo *de Euch d. 21. sect. 2. n. 54.* Omnes probabiliter, nisi tamen ex circumstantiis colligatur à postulantibus Missas majorem celeritatem requiri, juxta mox dicenda *num.* 8. Ratio autem ejusmodi probabilitatis est, quia hoc judicari communiter solet modicum tempus, & colligitur ex *c. præsentium 7. q. 1.* Vbi absens à sua Ecclesia per duos menses, causa ægritudinis, non dicitur defuisse: & ex Tridentino *sess 23 de refor. c. 1. & sess. 24 de reform. c. 12.* ubi Canonicis, & similibus per duos, Episcopis per tres menses conceditur posse à suis Ecclesiis abesse. Scio Peyrinum *declar. Constit. 9. Vrb. VIII. Ad.* 10 modicum tempus intelligere spatium trium annorum: sed profecto ei acquiescere non possum.

An Missa celebranda pro Excommunicato vitando differri possit?

5. Dubitabis Secundò, Si Sacerdos obligaretur ex stipendio celebrare aliquot Missas pro Petro v. g. & acciderat, Petrum nunc fieri excommunicatum non toleratum, recténe faceret Sacerdos, si differret dictas Missas, donec Petrus absolveretur, ad tempus scilicet habile, quo poterit dicto fructu Missæ Petrus gaudere?

Respondeo, rectè facturum puto, nisi quid expressè, conventum sit, sic enim utiliter Sacerdos geret negotium Petri. At Sacerdotem ad differendum non obligo, quia debitor quando non est ex pacto præfixum tempus solvendi, solvere quando vult, potest, nec tenetur expectare tempus, quo utilior esset Creditori solutio. Adde Petrum posse se conterere, & sic ex dictis *supra lib. 2. cap. 25. 4. n. 6.* fieri probabiliter aptum ad lucrandum Missæ fructum. Quare si is contritionem negligat, sibi imputet, non Sacerdoti non expectanti.

De pœnis Missas intra modicum tempus non satisfacientium.

9. Dubitabis Tertiò, qui has Manuales eleemosynas suscipiunt, nec Missas postulatas infra debitum tempus celebrant, quamnampœnam incurrunt?

Respondeo